

Helse- og omsorgsdepartementet
postmottak@hod.dep.no
Oslo

Oslo, 20.4.2012

Høringsuttalelse til forslag til endringer i tobakkskadeloven

Vi viser til Helse- og Omsorgsdepartementets høringsbrev av 13.1.2012 angående forslag til endringer i tobakkskadeloven. Dagligvareleverandørenes forening (DLF) organiserer 102 leverandører, inkludert tobakksleverandører, i det norske dagligvare-, storhusholdnings- og servicehandelsmarkedet.

Innledningsvis vil DLF understreke sin støtte til Helse- og Omsorgsdepartementets arbeid for å minimere skadevirkningene av tobakk. Likeledes støtter vi tiltak for å hindre at unge under 18 år har tilgang til tobakksprodukter og at man i større grad kontrollerer at 18-årsgrensen overholdes. DLF er enig i at det er viktig å redusere tobakksbruk sett i relasjon til de dokumentert helseskader brukerne kan påføres.

DLF understreker samtidig at tobakksprodukter er lovlig handelsvare i Norge, og det må derfor være proporsjonalitet mellom markedsregulerende tiltak og de helsepolitiske målsettinger man søker å nå. Proporsjonalitetsprinsippet tilsier at tiltak som ikke gir dokumenterte helsemessige effekter men som medfører sterke konkurransevriddinger i markedet, for eksempel i form av økt grensehandel, må unngås. Inngripen i markedsforholdene må skje på en slik måte at det ikke oppstår u hensiktsmessige hindringer og konkurransevridding. De ulike tilbyderne av tobakksprodukter må kunne forholde seg til likeverdige konkurransevilkår og forutsigbare rammer for sin virksomhet.

Formålsparagrafen

Etter DLFs oppfatning vil den foreslåtte endringen i formålsparagrafen gå ut over den intensjon som ligger i lovens samlede bestemmelser. Målsettingen om å "på sikt oppnå et tobakksfritt samfunn" kan vanskelig sammenholdes med en rettstilstand som innebærer at tobakk er en lovlig omsatt handelsvare. Formålsparagrafen bør ikke gå ut over lovens intensjon, og på den måten legge føringer for fremtidig lovgivning. DLF anbefaler derfor at setningen "*og på sikt oppnå et tobakksfritt samfunn*" strykes.

Registreringsplikt for importører og produsenter av tobakksvarer

DLF vil påpeke at den informasjonen som det foreslås at importører og produsenter skal registrere hos Helsedirektoratet, allerede i dag registreres hos toll- og avgiftsmyndighetene. Forslaget innebærer en plikt til dobbeltregistrering hos det offentlige, en løsning som ikke er samfunnsøkonomisk gunstig. Forslaget pålegger industrien en unødvendig og urimelig kostnad og

ulempe som vil overstige kostnadene ved at Helsedirektoratet innhenter eller mottar informasjon hos toll- og avgiftsmyndighetene. DLF anbefaler derfor at forslaget ikke gjennomføres.

Forbud mot selvbetjening

DLF stiller spørsmålstegn ved hvorvidt dette er et tiltak som står i forhold til den ønskede effekt. Vi savner dokumentasjon på at et forbud mot selvbetjening vil redusere omsetningen ytterligere. Forbudet mot synlig oppstilling er allerede implementert og har medført at sigaretter nå er plassert bak kassapunktene. Et selvbetjeningsforbud vil dermed i praksis rette seg mot kjøleskapene for snus. Det vil medføre store ombyggingskostnader, og på mange mindre salgssteder uoverstigelige praktiske problemer, å få plassert disse skapene bak kassapunktene. Vi mener at kostnadene som påføres næringsaktørene ikke står i et proporsjonalt forhold til den effekt man kan forvente at det vil få på salget. DLF anbefaler derfor at forslaget ikke gjennomføres.

Dersom selvbetjening likevel forbys, støtter DLF departementets forslag i § 5A: *"Forbudet i første ledd gjelder ikke i spesialforretninger for tobakksvarer og utsalgssteder for avgiftsfritt salg på flyplasser"*. Unntaket bør også omfatte avgiftsfritt salg om bord på ferger til og fra utlandet.

Regulering av omsetning av snus

Proporsjonalitetsprinsippet tilsier at i den grad ulike tobakksprodukter medfører ulik helserisiko, må det også gjenspeiles i graden av restriksjoner som legges på omsetningen. Helse- og omsorgsdepartementet viser til at "snus er langt mindre helseskadelig enn røyking". Det er etter vår mening ikke grunnlag for samme restriksjonsgrad for snus som for røyketobakk. Eksempelvis er det ikke grunnlag for at et forbud mot mindre pakninger av sigaretter videreføres til å omfatte mindre pakninger av snus.

Vi viser for øvrig til høringsuttalelser fra Tobakksindustriens Felleskontor og Swedish Match Norge AS for mer utfyllende kommentarer til endringsforslagets enkelte punkter.

Med vennlig hilsen
Dagligvareleverandørenes forening (DLF)

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Helge Hasselgård', is written over a faint blue grid background.

Helge Hasselgård
Adm. direktør